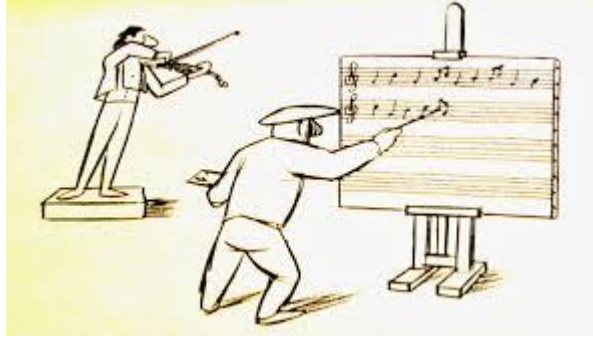

FADO VE REBETİKO ATÖLYESİ

Toplumsal dönüşümün aynası(nda) müzik

Müzik, toplumların, grupların kendini ifade etmesini sağlayan bir araç olduğu gibi toplumsal değişimi ve farklı toplumsal grupların birbiriyle etkileşimini gösteren bir aynadır. Dolayısıyla müzik toplumu okumamızı sağlar. Bu nedenle, kültür alanındaki temel kavramlar ve yaklaşımlarla müziği ele alıp, farklı toplumların dönüşümlerini müzikle değerlendirmenin son derece önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bu anlayışı temel alarak Fado ve Rebetiko - Toplumsal Dönüşümün Aynası(nda) Müzik Atölyesi'nde müziği kültür teorileri eşliğinde, Portekiz ve Yunanistan örneğinde Fado ve Rebetiko'yla tartışacağız. Program 12 saat sürecek; her biri 3 saat sürecek olan 4 seansta Fado ve Rebetiko müzikleri çeşitli metinler, ses ve görüntü kayıtları üzerinden tartışılacaktır.

Hakan YÜCEL

Atölyeyi düzenleyen Hakan Yücel halen Galatasaray Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. 2006 yılında Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales-Paris'te sosyoloji doktorasını tamamlamıştır. Gençlik sosyolojisi, kent sosyolojisi, popüler kültür alanlarında çalışmaktadır. Yücel 2009 yılında Galatasaray Üniversitesi'nde Popüler Kültürün Sosyolojisi dersini vermeye başlamıştır. Son olarak *Rum Olmak, Rum Kalmak* başlıklı derleme kitabı 2016 Aralık ayında İstos Yayınları'ndan çıkmıştır.

E-posta: hakanyucel1970@gmail.com

Blog: hakanyucel.net

Fado: Bir altkültürün ulusal kültüre dönüşümü ve evrenselleşme macerası

(- , saat -)

19 yüzyılın sonlarında liman kenti Lizbon'un kenar mahallelerinde doğan ve yoğun hüznle biçimlenen Fado, 1970'lerden itibaren Portekiz ruhunu dünyaya yansıtan, *world music* alanında önemli yere sahip bir müzik türüne dönüştü. Derslerde, marjinaler ve bohemler arasında yayılan bu müzik içinde bulunduğu mekânla farklı biçimlere bürünen, Portekiz toplumunun 20 yüzyıl boyunca dönüşümüne eşlik edip yansıtan Fado aracılığıyla, alt kültür, ulusal kültür, toplum ve mekân, yerellik-evrensellik ilişkileri ele alınacaktır. Fado örneğinde, marjinallik ve bohemiğin sesinin nasıl ulusal ve evrensel ölçekte özellikle entelektüel çevrelerin ilgi kaynağı haline geldiği, Fado tarihinin farklı dönemleri, farklı starlarını merkeze alan görsel işitsel malzemeler (belgeseller, video ve ses kaydı arşivleri), sunum dosyaları ve metinler eşliğinde tartışılacaktır. Türkiye'de Fadonun etkisi de ayrıca ele alınacaktır.

Rebetiko: Toplumsal marjinallikten bohemliğe

(- , saat -)

Rebetiko bir müzik türünden çok daha fazla bir şeydir; kendine ait mekânları, dili, kültürü, siyasal ve toplumsal algısı olan 20 yüzyıl boyunca dönüşen bir yaşam tarzını yansıtmaktadır. Farklı dönemlerde farklı içerik ve müzik tarzıyla kendini ifade eden Rebetiko, 20.yüzyıl boyunca Yunan toplumunun sosyal, siyasal ve kültürel dönüşümünün, Yunan ve Batı toplumlarının kültürel alışverişinin, 1923 Mübadelesiyle Yunanistan'a gelen Anadolu Rumlarının Yunan toplumuna etkilerinin okunabileceği bir kültür alanı sunmaktadır. Rebetikonun tarihi farklı dönemlerin farklı Rebetiko tarzlarını, sanatçıları ele alan görsel-işitsel malzemeler eşliğinde ele alınacaktır. Ders kapsamında ayrıca, bir araştırmanın verilerinden hareketle, köklerinin önemli bir kısmı Türkiye'deki Rum kültüründe saklı olan Rebetikonun 1990'lı yıllardan itibaren Türkiye üzerindeki etkisi ve Türkiye'de icra edilen Rebetiko tartışılacaktır.